USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobce: **R. A. I.**, zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2023, č. j. CPR-37281-5/ČJ-2023-930311-T221, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 12. 2023, č. j. 20 A 11/2023 - 102,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná napadeným rozhodnutím nevyhověla žádosti žalobce o propuštění ze zařízení podle § 129a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by byly důvodem pro přehodnocení jeho zajištění, a tedy jeho propuštění ze zařízení, ani pro uložení zvláštních opatření.

[2] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) zamítl. Uvedl, že se neobjevily takové skutečnosti, které by byly natolik nové a zásadní, že kdyby je žalovaná znala již před prvním rozhodnutím o zajištění, žalobce by při jejich znalosti nezajistil. Žalobce již od roku 2018, kdy bylo vydáno rozhodnutí o jeho vyhoštění, tvrdí stejné skutečnosti, které mají prokazovat zásah do jeho soukromého a rodinného života. Negativní vliv zajištění shledal krajský soud zejména u dcery žalobce, avšak skutečnost, že je žalobce hrozbou pro veřejný pořádek, převáží. Žalobce nedodržoval ani povinnosti stanovené zákonem (v minulosti byl opakovaně

potrestán za přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy), ani vymezené správními orgány (nerespektoval rozhodnutí o uložení správního vyhoštění), a proto zásah nelze považovat za nepřiměřený. Žalovaná v napadeném rozhodnutí také dostatečně posoudila konkrétní důvody, které neumožňují uložit zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců.

[3] Konečně na závěru krajského soudu nic nemění ani doklad o zajištění ubytování, který ve správním řízení žalobce předložil. Žalobce adresu nenahlásil do žádné evidence, může jít o krátkodobé ubytování; v žádosti si navíc protiřečí a nelze tak postavit najisto, na kterém místě by se žalobce zdržoval, a nelze proto ani vyloučit, že by byl po propuštění ze zařízení pro správní orgán nedohledatelným.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Krajský soud podle něj nesprávně posoudil zásah do jeho soukromého života, jelikož žalovaný ani krajský soud nevzali v potaz individuální okolnosti případu. Stěžovatel svůj produktivní život prožil v České republice, kde žije nepřetržitě od roku 2004, tedy 19 let. Přicestoval legálně, měl pracovní vízum. Vytvořil si zde silné sociální, kulturní a ekonomické vazby a Česká republika je pro něj dnes mnohem bližší než rodná Nigérie, kde naopak již žádné vazby nemá. V České republice má bývalou manželku, se kterou jsou přátelé, a bývalou partnerku, se kterou má dvanáctiletou dceru.

[6] Žalovaná i krajský soud neustále naznačují, že je stěžovatel hrozbou pro veřejný pořádek. Stěžovatel má ovšem v úmyslu pobývat na území České republiky na základě oprávnění k pobytu a v souladu s právním řádem. Ani v minulosti neměl v úmyslu porušovat právní předpisy, vše vzniklo kvůli jeho „laické povaze“ tolik typické pro africké příslušníky.

[7] O tom, že stěžovatel nepředstavuje nebezpečí pro veřejný pořádek, rovněž vypovídá i skutečnost, že má řadu přátel a známých, řádně pečuje o svou dceru a bezproblémově vychází s širokým okolím. Stěžovatel byl zajištěn právě proto, že se dne 15. 9. 2023 sám dobrovolně dostavil na odbor cizinecké policie s žádostí o vyřešení svého pobytu. To svědčí o tom, že stěžovatel má zájem svou pobytovou situaci vyřešit, aby mohl v České republice zůstat se svou dcerou a družkou legálně. Na závěr stěžovatel uvedl, že kasační stížnost zcela zřejmě přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť se napadené rozhodnutí nedotýká pouze jeho samotného, ale také jeho dcery.

[8] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti shrnula, že stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti a rozvedl pouze ty, které žalovaný dostatečně vypořádal v rámci správního řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[10] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[11] Především požadavek přesahu vlastních zájmů stěžovatele nemůže být splněn pouze na základě toho, že se jeho zajištění týká také nezletilé dcery. Stále se jedná o otázku, týkající se ochrany subjektivních práv jednotlivce bez jakéhokoliv obecného přesahu, který by naplňoval výše uvedená kritéria.

[12] Tato kritéria nesplňuje ani námitka o nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života. Zásahem do rodinného života cizince při jeho zajištění za účelem vyhoštění se Nejvyšší správní soud zabýval například v rozsudku ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 67/2020 - 22: „*Co se týče namítaného zásahu do rodinného a soukromého života, je třeba předeslat, že zajištění představuje omezení osobní svobody, a jde proto z povahy věci vždy o zásah do rodinného a soukromého života zajišťovaného cizince. V projednávaném případě byl stěžovatel omezen na svobodě na 90 dnů, což ovšem nelze považovat za dobu, která by mohla ohrozit udržení rodinného života stěžovatele. Stěžovatel pak v kasační stížnosti spojuje zásah do rodinného života se skutečností, že si přeje i v budoucnu žít v České republice, kterou jeho družka odmítá opustit. Důsledkem napadeného rozhodnutí je však omezení stěžovatele na osobní svobodě, nikoliv povinnost opustit území ČR. Tato povinnost stěžovateli plyne z rozhodnutí o správním vyhoštění, které však není předmětem tohoto řízení. Prostor pro posouzení přiměřenosti zásahu spočívajícím v povinnosti opustit území do soukromého a rodinného života stěžovatele je proto výhradně v řízení, které se týká správního vyhoštění, což ostatně vyplývá i z napadeného rozsudku. Tento stěžovatelův postoj však navíc pouze potvrzuje úvahu žalované, že uložené správní vyhoštění by i nadále mařil.*“

[13] Zásah do rodinného života lze v případě zajištění cizince zkoumat pouze v ojedinělých případech, které blíže vyložil rozšířený senát v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150 (publ. pod č. 2524/2012 Sb.NSS). V něm konstatoval, že „*správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání*

nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a (...) učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné.“ To, že správní vyhoštění je v nyní posuzovaném případě možné a přiměřené i přes zásah do jeho rodinného života, přitom Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 23. 6. 2020, č. j. 10 Azs 84/2020 - 24, ve kterém přezkoumával rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele; stěžovatel nyní ani netvrdí, že se od té doby jeho rodinná situace změnila.

[14] V rozsudku ze dne 20. 8. 2021, č. j. 2 Azs 412/2020 - 34, se Nejvyšší správní soud naopak vypořádal s argumentací cizince, která je obdobná té, jíž stěžovatel předložil v nynějším řízení: „*Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že stěžovatel v rámci podání vysvětlení toliko uvedl, že chce s družkou zůstat v České republice a nikoliv se bez ní vracet do Egypta. Ostatně i v samotné kasační stížnosti pouze uvádí, že chce zůstat na území České republiky, být se svojí partnerkou a oženit se s ní, což by v jeho domovské zemi nebylo možné. Je tedy zjevné, že namítaná nepřiměřenost zásahu do jeho rodinného života spočívá v důsledcích vyhoštění (povinnosti opustit území České republiky, a tedy i svou partnerku), nikoliv v důsledcích omezení na osobní svobodě po dobu 60 dnů. Stěžovatel tedy ani netvrdil žádné mimořádně skutečnosti, které by svědčily o tom, že právě jeho dvouměsíční odloučení od partnerky způsobené zajištěním (napadeným rozhodnutím) bude mít nepřiměřeně negativní dopad do jeho rodinného života.*“

[15] Pokud pak jde o zkoumání vhodnosti zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011 - 50, platí, že „*uložení zvláštního opatření musí proto být upřednostněno před zajištěním cizince, nicméně pouze pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu jsou pak zcela samostatnými důvody pro učinění závěru, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu ust. § 124 zákona o pobytu cizinců.*“ Jak v souladu s tím uzavřel krajský soud, v případě stěžovatele naopak existuje důvodná obava, že by byl uložením mírnějšího opatření ohrožen výkon správního rozhodnutí, a proto je nadále naplněn důvod pro jeho zajištění. Ani v tom proto nelze spatřovat důvody pro přijetí kasační stížnosti k meritornímu posouzení.

[16] Kasační stížnost stěžovatele se tudíž týká otázek již řešených v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Soud tuto judikaturu neshledává rozpornou a rovněž nemá důvod se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by krajský soud uvedenou judikaturu nerespektoval nebo při posouzení věci jinak zásadním způsobem pochybil, což by mohlo negativně ovlivnit hmotněprávní postavení stěžovatele.

[17] Napadené rozhodnutí i napadený rozsudek také splňují požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu na přezkoumatelnost správních i soudních rozhodnutí (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, či ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 - 38).

[18] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že se krajský soud nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu a nedopustil se ani hrubého pochybení při výkladu

hmotného či procesního práva. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2024

Ivo Pospíšil
předseda senátu